

Eino Mälkönen ja Georgi I. Redko

Kertomus Vanhan Suomen metsistä vuonna 1756

Artikkelissa tarkastellaan Vanhan Suomen metsiä ja niiden käyttöä 1700-luvulla. Keskeisimpänä aineistona on Pietarin amiraliteettikollegion toimesta vuonna 1756 laadittu kartta, joka esittää laivanrakennukseen kelpovolisten männiköiden ja kuusikoiden sijainnin ja puumäärät Viipurin kuvernementissä. Laivanrakennuksen puunsaanti pyrittiin turvaamaan monin hallinnollisin määräyksin riippumatta kulloisestakin metsänomistajasta.

Viipurin kuvernementti

Suuri Pohjan sota (v. 1700–1721) jälkimaini-
neen muutti huomattavasti ihmisten elämää Ruotsil-
le pitkään kuuluneessa Karjalassa. Koko Kaakkois-
Suomi siirtyi Venäjän alaisuuteen ja Suomenlahden
perukkaan perustettu Pietarin kaupunki kehittyi no-
peasti Venäjän läntiseksi keskuksiksi.

Uudenkaupungin rauha vuonna 1721 lohka-
si Ruotsista Viipurin läänin ja Turun rauha vuonna
1743 Kyminkartanon läänin. Pikkuvihan (v. 1742–
1743) jälkeisessä Turun rauhassa määritelty uusi raja
kulki Suomenlahdelta Kymijokea pohjoiseen Mänty-
harjulle ja kääntyi sieltä itään halkaisten Saimaan
vesistöalueen pitäjistä Puumalan, Sulkavan, Ranta-
salmen ja Kerimäen ennen kuin yhtyi Uukuniemellä
Uudenkaupungin rauhan rajaan (Paaskoski 1998).
Uukuniemeltä raja suuntautui Suojärven pohjois-
osaan, jossa se yhtyi Stolbovan rauhassa (v. 1617)
sovittuun Suomen itärajaan. Näin rajattua aluetta
alettiin myöhemmin kutsuttu Vanhaksi Suomeksi.

Vuonna 1744 tästä alueesta muodostettiin Viipurin
kuvernementti, johon kuuluivat Viipurin, Käkisal-
men ja Kyminkartanon provinssit (kihlakunnat).
Vuosien 1754–1755 vaihteessa Vanhan Suomen
väkiluvuksi laskettiin noin 116 000 asukasta (Kauki-
ainen 1998).

Pietarin nopea kasvu vaikutti suuresti Karjalan
taloudelliseen kehitykseen. Jo 1750-luvun lopussa
Pietarissa oli noin 95 000 asukasta eli enemmän kuin
Tukholmassa tai Kööpenhaminassa (Kaukiainen
1998). Pietari tarvitsi jatkuvasti paljon elintarvik-
keita, rakennusaineita ja polttopuuta. Vanhan Suo-
men aikakaudella (v. 1700–1811) Karjalan kehitys
perustui suurelta osalta metsien hyväksikäyttöön.

Ruotsinvallan aikainen metsähallinnollinen jär-
jestys pysyi Vanhassa Suomessa voimassa vuoteen
1780 saakka, minkä jälkeen metsähallintoon alettiin
nimittää venäläisiä metsänhoitajia. Metsähallinto
uudistettiin kokonaisuudessaan vuonna 1798, jol-
loin kaikki kruununmetsät alistettiin Pietarissa si-
jainneelle Venäjän ylimetsänhoitovirastolle (Hertz
1938).

Metsätalous

Metsien käyttö

Metsien riittävyyden pelättiin vaarantuneen jo var-
haisten metsänkäyttömuotojen, kaskeamisen ja
tervanpolton, yleisyyden vuoksi. Kaskenpoltolla
vapautettiin puustoon sitoutuneita ravinteita kas-

vatettavan viljan käyttöön. Kaskiviljely kulutti vapautuneet ravinteet muutamassa vuodessa, joten se edellytti jatkuvasti metsän kaatamista ja polttamista. Kaskeaminen olikin varsin työläs viljelymenetelmä ja lisäksi sen onnistuminen riippui ratkaisevasti sääoloista. Sama alue voitiin kasketa uudelleen parin kolmen vuosikymmenen kuluttua, jos puusto oli uudistunut ja kasvanut niin, että sen polttamisessa syntyi riittävästi tuhkaa (Heikinheimo 1915).

Kaskenpoltto supistui peltoviljelyn yleistymisen myötä 1720-luvulla varsinkin Viipurin kihlakunnassa ja Käkisalmen kihlakunnan eteläosissa. Samalla kaskeaminen siirtyi entistä enemmän syrjäseuduille, joilla sitä harjoitettiin vielä 1900-luvun alussa. Suuressa osassa Viipurin läänin kaskeaminen muutti voimakkaasti maisemakuvaa, jota eräät ulkomaiset matkailijat pitivät lohduttomana. Asiantuntijalausunnossaan Suomen senaatille vuonna 1858 saksalainen ylimetsäneuvos Edmund von Berg ilmoitti kaskeamisen olevan syynä metsien tuhoutumiseen (von Berg 1995). Esimerkiksi Sortavalan, Jaakkiman ja Parikkalan metsissä ei 1850-luvulla virkamiesten ja talonpoikien yhdenmukaisten tietojen mukaan enää ollut rakennus- eikä polttopuutakaan.

Kaakkois-Suomessa oli poltettu tervaa 1500-luvun lopulta lähtien. Tervanpoltto pysyi 1600-luvulla monin paikoin Viipurin läänin eteläosissa hallitsevana metsänkäytön muotona, joskin se siirtyi yhä enemmän sisämaahan (Ranta 1985). Parhaimmillaan yli puolet koko Ruotsi-Suomen tervanviennistä lastattiin Viipurista (Kaukiainen 1998). Metsien liiallisen käytön pelossa Ruotsin kruunu oli ainakin 1660-luvulta lähtien kehottanut talonpoikia vähentämään tervanpoltoa nimenomaan rannikkoseudulla (Ranta 1985). Kaskeaminen ja tervanpoltto kohdistuivat erilaisiin metsiköihin: tervanpoltto männiköihin, kaskeaminen ensi sijassa seka- ja lehtimetsiin.

Tervanpoltto joutui uuteen vaiheeseen venäläisten vallattua Kaakkois-Suomen vuonna 1710, sillä amiraaliteetti tarvitsi tervaa laivastoa varten. Katovuosien takia talonpojat olivat pakotettuja polttamaan tervaa erityisesti Laatokan Karjalassa 1710-luvun lopulta lähtien. Heille annettiin mahdollisuus maksaa kruununveronsakin viljan ja rahan sijasta tervalla ja voilla. Tervan hinnan romahdettua 1730-luvulla heidän oli kuitenkin luovuttava tervan valmistuksestaan. Venäjän tärkeimmäksi tervan tuotantoalueeksi oli kehittänyt Arkangelin kuvernementti.

Tervanpolton taantuessa sahaustoiminta vilkastui. Veistettyä ja sahattua puutavaraa oli alettu viedä Viipurin kauppa-alueelta jo Ruotsin suurvalta-ajan lopulla. Vuosina 1720–1738 perustettiin pelkästään Viipurin tienoille 15 vesisahaa (Ahvenainen 1984). Näin Kaakkois-Suomeen syntyi lyhyessä ajassa vilkas sahateollisuus, ja sahatusta puutavarasta tuli nopeasti Viipurin kuvernementin talouselämän perusta. Monet nykyisin vähäpätöisiltä vaikuttavat joet olivat tärkeitä kuljetusväyliä ja niiden pienet kosket sahamyllyjen voimanlähteitä. On tosin muistettava, että varsinkin Vuoksen vesistö on sittemmin olennaisesti muuttunut mm. maankohoamisen ja kuivatushankkeiden seurauksena.

Vaikka metsäteollisuuden nousu alkoi Suomessa varsinaisesti vasta 1870-luvulla, Vanha Suomi eli jo 1700-luvulla sahatavaran korkeasuhdanteen aikaa ollen puutavaraa tuottavien maiden eturivissä. Vuonna 1748 lautojen vienti muodosti 80% Viipurin koko viennistä ulkomaille. Rajoittamaton oikeus viedä sahatavaraa Vanhasta Suomesta peruutettiin vuonna 1758, jolloin eräänlaisen metsänarvioinnin pohjalta määrättiin, että 17 silloin toimivaa sahaa sai kaataa vuosittain 87000 tukkipuuta (Helander 1949). Seuraavalla vuosikymmenellä Katariina II:n tultua hallitsijaksi sahateollisuutta kannustettiin jälleen laajentamaan tuotantoaan valtion verotulojen kartuttamiseksi.

Sahatavaran vienti Viipurista saavutti huippunsa 1780-luvun keskivaiheilla. Parhaimpina vuosina Vanhasta Suomesta vietiin Juutinrauman tullitilastojen mukaan enemmän sahatavaraa kuin koko Ruotsi-Suomesta yhteensä (Ahvenainen 1984).

Ison vihan aikana myös sotaväki kaatoi laajalti metsää Viipurin lahden ympäristöstä Säkkijärven itäosasta Johannekseen sekä Uudenkirkon ja Kivennavan eteläosista. Se käytti puuta joko halkoina tai linnoitusrakenteisiin, mm. Kronstadtin laivastotaman rakentamiseen. Näin talonpoikien metsät harvenivat ja heidän mahdollisuutensa myydä tukkeja väheni.

Viipurin kihlakunnan verotarkastuksessa vuosina 1727–1728 valitettiin melko yleisesti puupulaa. On kuitenkin muistettava, että sahatukilla oli tuolloin selvästi suuremmat järeysvaatimukset kuin nykyisin, joten valittelu metsän niukkuudesta on helppo ymmärtää. Sahatavaran hinnoittelun perusyksikkönä 1700-luvulla oli täyssärmäinen mänty, joka sydän-

puuna sävyttyi ajan mittaan punertavaksi. Sen pituus oli 12 jalkaa, leveys 11 tuumaa ja paksuus 1½ tuumaa (365 cm × 28 cm × 3,8 cm) (Ahvenainen 1984). Kysytyintä oli kolmen tuuman paksuinen lankku.

Venäjän senaatti puuttui useita kertoja metsien haaskaukseen ja puun laivaamiseen ulkomaille. Sen toimet olivat kuitenkin ristiriitaisia, eivätkä ne suinkaan aina tuottaneet toivottua tulosta. Vientirajoitukset merkitsivät samalla verotulojen menetystä, minkä vuoksi määräyksiä jouduttiin usein muuttamaan. Vuonna 1732 senaatti kielsi mastopuiden hakkuun ilman amiraliteetin lupaa Viipurin kihlakunnan eteläosasta (Ranta 1985). Viipurin maistraatti esitti senaatille lähettämässään vastineessa, että amiraliteetikollegiolla oli varsinkin Käkisalmen kihlakunnassa suuria metsäalueita, joista se saisi ylen määrin laivanrakennuspuuta. Itäisellä Kannaksella metsät olivat säilyneet paljon paremmin kuin Viipurin kihlakunnassa, sillä sieltä palkkeja oli huomattavasti hankalampi kaupata ja rahdata ulkomaille kuin Suomenlahden rannikolta. Viipurin maistraatin vastinetta selittää myös se, että Laatokan sahateollisuus kuului Pietarin, eikä Viipurin talousalueeseen.

Keväällä 1741 amiraliteetti toi jälleen julki huolensa metsän haaskauksesta Viipurin silloisessa komendanttikunnassa. Kamarikollegio määräsi provinssikanslian valvomaan metsien hakkuuta ja estämään hyvien mastopuiden kaatamisen ja viennin ulkomaille. Vuonna 1758 verotuskomissio varasi amiraliteetin tarpeisiin omat metsät ja mastopuiksi kaikki määrämittaiset puut metsänomistajasta ja kasvupaikasta riippumatta (Ahvenainen 1984). Nopeasti muuttuvat määräykset olivat omiaan aiheuttamaan väärinkäytöksiä. Puutavaran viejiä syytettiin siitä, että he laivasivat huomattavasti yli luvattun määrän, sahanomistajia siitä, että hakkauttivat amiraliteetin leimaamia puita, ja virkamiehiä puolestaan lahjusten vastaanottamisesta (Tigerstedt 1940). Metsänkäytön rajoitukset muuttuivat vielä ankarammiksi vuonna 1798, jolloin keisari Paavali I kielsi kaiken vientisahauksen ja määräsi Viipurin provinssin metsät säilytettäväksi kruunun tarpeisiin.

Maanomistus

Vanhan Suomen vaikein yhteiskunnallinen ongelma koski talonpoikia ja maanluontoa eli kysymystä

siitä, kuka oli maan todellinen omistaja (Kähönen 1985). Tämä johtui venäläisestä lahjoitusmaakäytännöstä. Venäjän hallitsijat jakoivat aatelisille ja ansioituneille upseereille laaja-alaisia lahjoitusmaita, joilta kannettavan veron kruunu luovutti palkaksi, palkkioksi, eläkkeeksi tai muuksi korvaukseksi lahjoituksen saajalle. Lahjoitukset annettiin ensin vain toistaiseksi, mutta varsinkin vuoden 1747 jälkeen niitä luovutettiin ”ikuisesti ja perinnöllisesti hallittaviksi omaisuuksiksi”.

Tilat jaettiin maanluonnon mukaan virallisesti kolmeen pääryhmään. Valtaosa Kannaksen talonpoikaistiloista oli ns. kruununtiloja, joista osa oli vanhastaan ollut valtion omaisuutta ja osa joutunut kruunulle autioitumisen ja maksukyvyttömyyden takia. Talonpojilla oli kruununtiloihin pysyvä asumin- ja käyttöoikeus, mutta ne olivat valtion omistuksessa. Tällaisen maan hallintaoikeuden kruunu voi antaa jollekin, mutta talonpojan olisi pitänyt saada säilyttää käyttöoikeutensa tilaan (Kähönen 1985).

Vero- eli perintötiloihin talonpojilla oli kiistaton omistusoikeus. Tällaista maata kruunu ei voinut luovuttaa toiselle, ainoastaan kruunulle kuuluvan vero-osuuden. Talonpoikaa rasitti ennen muuta se, että verot suoritettiin luonnontuotteina ja ne voitiin muuttaa päivätöiksi, jotka oli tehtävä isännän vaatimana aikana. Lisäksi lahjoitusmaaisännät katsoivat oikeudekseen nostaa veroja.

Ruotsalaista perua olleiden rälssitilojen määrä oli hyvin vähäinen (Ranta 1985). Ne oli vapautettu veronmaksusta kuninkaalle suoritetun palveluksen vuoksi. Tosin lahjoitusmaita ryhdyttiin myöhemmin lahjoituskirjojen sanamuotojen mukaan pitämään rälssinä (Sihvo 1994).

Pian Viipurin valloituksen jälkeen vuonna 1710 Pietari I lahjoitti ensimmäiset tilukset Karjalasta. Viipurin kaupungin ensimmäiselle komentajalle kenraalimajuri Grigori Tšernyševille annettiin Muolaan pitäjältä 92 taloa (Sihvo 1994). Tämän jälkeen lahjoitusmaita sai mm. Rajajoen asetehtaan perustaja G.W. de Hennin Hiitolasta. Maakuntaan muodostui Pietari I:n lahjoittamista tiloista seuraavat lahjoitusmaat, jotka pysyivät samojen perheiden hallussa 1700-luvulla: Muolaassa Šuvalovin ja Valkjärvellä Tšernyševin suvuilla, Hiitolassa de Hennin’in ja Siversin suvuilla. Salmissa lahjoitusmaita oli Pietarhovin tilusten hoitajalla Arnanderilla

ja tämän tyttärellä Stackelbergillä.

Vuonna 1734 keisarinna Anna lahjoitti todelliselle kamariherralle kreivi P.S. Soltykoville Pyhäjärven pitäjältä 17 kylää (Paaskoski 1998). Keisarinna Elisabet lahjoitti puolestaan vuonna 1743 todelliselle kamariherralle M.L. Vorontsoville Kurkijoen, Jaakkiman ja Parikkalan pitäjät. Raudussa lahjoitusmaan haltijana oli mm. kreivi Devier. Pyhäjärvellä isännöi Soltykovin suku ja ruhtinas N. Ju. Trubetskoi, jolle keisarinna Elisabet lahjoitti 55 talonpoikaistilaa vuonna 1747. Lahjoitusmaatalonpoikien metsänkäyttöoikeudet olivat varsin rajoitetut.

Lahjoitusmaita kuului myös yhteisöille. Aleksanteri Nevskin Pyhän kolminaisuuden luostari Pietarissa sai vuonna 1730 Sortavalan, Impilahden ja Suistamon lahjoitusmaat. Rajajoen asehteille määrättiin Virolahden, Säkkipjärven, Lapveden ja Kirvun venäjänpuoleiset talot (Sihvo 1994).

Laivanrakennukseen kelpolisten metsien arviointi

Laivanrakennuspuuksi kelpolisten metsien etsiminen, luettelointi, suojelu ja kasvatus oli annettu amiraliteettikollegion yhteyteen perustetun metsähallinnon tehtäväksi (Redko ja Mälkönen 2001). Venäjän tammivarojen ehtyessä mänty luettiin lehtikuusen ohella jo yhdessä Pietari I:n ensimmäisistä metsäkaaseista (v. 1703) laivanrakennusta varten rauhoitettuihin puulajeihin.

Käyttötarkoituksesta riippuen laivanrakennukseen käytettävillä rungoilla oli aivan omat vaatimuksensa järeyden, runkomuodon, puuaineen lujuuden ja joustavuuden suhteen. Laivanrakennuspuiden piti olla terveitä ja vailla mitään näkyviä vikoja.

Laivanrakennukseen varatut puut luokiteltiin kypsiin, laivanrakennukseen jo käyttökelpoisiin, ja aihioihin, joista saattoi tulla käyttökelpoisia ehkä vasta sadan vuoden päästä. Kypsiin laivanrakennusmäntyjen tyviläpimitan piti olla vähintään 46 cm ja aihoiden 10–46 cm:iin, eikä niissä saanut olla eläviä oksia alle 4–5 m:n korkeudella (Редко ja Бабич 1993). Erityisen arvokkaita olivat järeät mastomännyn, joissa ensimmäiset elävät oksat sallittiin 13–21 m:n korkeudella. Pohjois-Venäjällä männyn laskettiin kypsyvän mastopuuksi vasta 250–300-vuotisena.

Näin korkeat vaatimukset täyttäviä puita voitiin tavata vain metsiköissä, joilla oli hyvät geneettiset ominaisuudet ja jotka kasvoivat puulajille parhaiten sopivilla kasvupaikoilla. Vanhan Suomen parhaista mänty- ja kuusimetsistä on varhaisinta puustotietoa vuonna 1756 laaditun laivanrakennusmetsien luettelon ansiosta. Tämän kartoituksen tulos on sisällytetty vuonna 1782 Pietarin amiraliteettikollegion koostamaan karttaan (kuva 1, taulukko 1), joka on säilynyt Venäläisen kansalliskirjaston vanhojen käsikirjoitusten osastolla Pietarissa.

Tarkastelu

Kartassa kiinnittää huomiota luetteloitujen metsien sijoittuminen suhteellisen tasaisesti Viipurin kuvernementin eri osiin (kuva 1). Niitä oli varattu kuvernementin kaukaisia pohjoisosia myöten. Vain Viipurin lahden rannikkoalueella ei ollut laivanrakennuspuuta tuottavia metsiä. Vaikka kartta on ymmärrettävistä syistä mittasuhteiltaan virheellinen, taulukossa 1 esitetyt kuvaukset laivanrakennusmetsien sijainnista sitovat ne niin hyvin vesistöjen varille, että kohteet ovat melko hyvin paikallistettavissa.

Laivanrakennukseen kelpolisten runkojen suuri lukumäärä monissa kohteissa selittyy sillä, että mukaan on laskettu myös pienimittaiset puut (taulukko 1). Ilmeisesti puut olivat pääosin aihioita, joista arvioitiin ajan mittaan valittavan sopivia runkoja laivanrakennuksen tarpeisiin. Esimerkiksi vuonna 1806 Uudenkirkon–Kivennavan seudulta tiedetään hankitun Kronstadiin 166 mastomäntyä, joiden pituus vaihteli 17–27 m:iin ja latvaläpimitta 20–38 cm:iin.

Laivanrakennuspuiden runkolukuun verrattuna leimattuja, jo käyttökelpoisia runkoja oli suhteellisen vähän (taulukko 1). Tämä tukee osaltaan käsitystä, että vanhoja järeitä havupuustoja oli niukasti.

Viipurin kuvernementin laivanrakennusmetsien runkoluvut, jotka on ilmoitettu yleensä karkeina suuruusluokkina, osoittavat myös sen, että arviointi on tehty melko suurpiirteisesti. Kuitenkin jo ennen tämän arvioinnin ajankohtaa amiraliteetin ylimetsänhoitaja F.G. Fockel oli esittänyt alueellisia arvioita laivanrakennuspuiden määristä yhden desjatinnan (1,09 ha) kokoisiin näytealoihin perustuen.

Vanhan Suomen laivanrakennusmetsiksi vuonna

1756 luetteloiduista puustoista Lintulan lehtikuusimetsä on ilmeisesti ainoa, joka on vielä olemassa. Luetteloinnin ajankohtana sen pinta-ala oli 4,8 ha (Redko ja Mälkönen 2001). Monien historiallisten vaiheiden myötä siitä varttui Pohjois-Euroopan puustoisin viljelymetsä, vaikkei se ehtinytkään tuottaa puuta Kronstadtin laivanveistämölle. Vuonna 1804 Lintulan puistosta rahdattiin Kronstadtin 142 myrskyn kaatamaa lehtikuusta, joiden pituus vaihteli 9,6–23,4 m:iin ja läpimitta 10–41 cm:iin (Redko ja Mälkönen 2001). Ne olivat vielä keskenkasvuisia laivanrakennuksen tarpeisiin. Myöhemminkin tämän lehtikuusimetsän hakkuut rajoittuivat myrskyn kaatamien tai katkomien runkojen korjuuseen.

Ainakin Vanhan Suomen läntisen osan metsiä hyödynnettiin monipuolisesti jo koko 1700-luvun ajan, mikä ylläpiti virkamiesten piirissä pelkoa metsien loppumisesta. Sahatavaran viennin antamat verotulot houkuttelivat ajoittain kruunua suosimaan sahaustoimintaa. Toisaalta annetut hallinnolliset määräykset ja amiraliteettikollegion toimenpiteet osoittavat, että laivanrakennuksen puunsaannin turvaaminen asetettiin kaikkialla etusijalle riippumatta siitä, kuka metsän omisti. Laivanrakennukseen kelpovien metsien kartoituksen ansiosta Vanhasta Suomesta onkin puustotietoa varhaisemmalta ajalta kuin Suomen muista osista.

Kiitokset

Tämä työ on tehty Metsämiesten Säätiön apurahan turvin. Erkki Oksanen käsitteli karttakuvan painatuskuntoon. Lisäksi Sari Elomaa ja Anne Siika auttoivat työn eri vaiheissa. Käsikirjoituksesta antoivat arvokkaita kommentteja professori emeritus Matti Leikola ja MMT Tapani Tasanen. Esitämme parhaat kiitokset kaikille edellä mainituille.

Kirjallisuus

- Ahvenainen, J. 1984. Suomen sahateollisuuden historia. WSOY. 562 s.
 Heikinheimo, O. 1915. Kaskiviljelyksen vaikutus Suomen metsiin. Acta Forestalia Fennica 4. 264 + 149 s.
 Helander, A.B. 1949. Suomen metsätalouden historia. WSOY. 546 s.

- Hertz, M. 1938. Metsähallitus 1859–1934. Acta Forestalia Fennica 43(1). 152 s.
 Kaukiainen, Y. 1998. Kauppamiesten Karjala. Euroopan koillisen takamaan taloudellinen kehitys ja yhteydet ”suureen maailmaan”. Julkaisussa: Nevalainen, P. & Sihvo, H. (toim.). Karjala. Historia, kansa, kulttuuri. SKS. s. 125–152.
 Kähönen, E. 1985. Vanha Äyräpää II. Vuodet 1700–1870. Lehtikanta Oy. 434 s.
 Paaskoski, J. 1998. Vanhan Suomen aikakausi – Karjala osana Venäjän keisarikuntaa 1710–1811. Julkaisussa: Nevalainen, P. & Sihvo, H. (toim.). Karjala. Historia, kansa, kulttuuri. SKS. s. 92–124.
 Ranta, R. 1985. Vanhan Suomen talouselämä vuosina 1721–43. I. Suomen Historiallinen Seura. Historiallisia Tutkimuksia 130. 381 s.
 Redko, G.I. & Mälkönen, E. 2001. Lintulan lehtikuusimetsä. Metsäntutkimuslaitos. 91 s.
 Sihvo, H. 1994. Vanhasta Suomesta autonomian ajan Karjalaan. Julkaisussa: Kirkinen, H., Nevalainen, P. & Sihvo, H. (toim.). Karjalan kansan historia. WSOY. s. 173–291.
 Tigerstedt, Ö. 1940. Kauppahuone Hackman. Erään vanhan Wiipurin kauppiassuvun vaiheet 1790–1879. Ensimmäinen osa. Otava. 542 s.
 von Berg, E. 1995. Kertomus Suomenmaan metsistä 1858 sekä kuvia suuresta muutoksesta. Kustannusosakeyhtiö Metsälehti. 93 s. [Kertomus Suomenmaan metsistä julkaistiin suomeksi v. 1859 Suomen senaatin toimesta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapaino.]
 Генеральный атлас, сочиненный из имеющихся при Амралтейской чертежной разных годов описей всякого рода лесами. 1782. Гос. публ. библиотека имени М.Е. Салтыкова-Щедрина. Рукописный отдел. Эремитажное собрание № 610. Санкт-Петербург.
 Редько, Г.И. & Вавич, Н.А. 1993. Корабельный лес во славу флота российского. Архангельский лесотехнический институт. Сев. Зап. кн. изд-во. Архангельск. 151 s.

Vanhoja mittayksiköitä

desjatina = 1,09 ha   tuuma = 2,54 cm
 jalka = 30,46 cm   virsta = 1 066,8 m
 syli = 2,13 m

■ Prof. Eino Mälkönen, Metla, Vantaan tutkimuskeskus, Sähköposti eiro.malkonen@metla.fi; Georgi I. Redko, Pietarin valtiollinen metsätieteellinen korkeakoulu, Venäjä

Kuva 1. Laivojen ja muiden alusten rakentamiseen kelvollisten metsien sijainti Viipurin kuvernementissä vuonna 1756 (Генеральный атлас ... 1782). Kartta on painettu myös kokonaisena ja liitetty erillisenä taitoksena Metsätieteen aikakauskirjan tähän numeroon.

Paikkahakemisto

<i>Antrea</i>	O	17	Kämäräjärvi	P	15	Salosaari	W	17
Anttila	A	15	Käsnäselkä	HH	24	Samojärvi	JJ	33
Enäjärvi	E	14	Käsnäsenjoki	JJ	24	Sarkajoki	DD	25
Haapalanjärvi	E	13	Kääntymä	O	16	<i>Savitaipale</i>	G	19
Halmeniemmi	C	19	<i>Lappeenranta</i>	I	18	Sintola	Q	17
<i>Hamina</i>	E	12	<i>Lemi</i>	G	18	<i>Sippola</i>	C	13
Hangasjärvi	D	16	Lintula	T	11	Sirkiänsaari	Y	13
Hanhijoki	HH	29	Lintulanjoki	U	11	<i>Sortavala</i>	Z	23
Helisevänjoki	S	17	Lipola	O	10	<i>Suistamo</i>	BB	26
Helylänjoki	Y	25	<i>Luumäki</i>	G	16	Sumerianjoki	CC	24
Hirsjärvi	O	19	Mantsinsaari	FF	20	Suojoki	KK	30
Hirvisaari	U	17	Mertjärvi	O	19	<i>Suojärvi</i>	KK	29
Hutjakka	DD	27	Miinala	GG	20	<i>Suomenniemi</i>	F	20
Ihantala	N	16	Miinalanjoki	HH	20	Suulajoki	Q	11
Immolanjärvi	O	19	Miklinjoki	X	22	Suulajärvi	Q	11
Ino	R	10	Moiniemi	O	24	Syskyänjärvi	DD	24
Inojoki	Q	10	Mouhu	B	18	Säkijärvi	G	13
Inojärvi	P	10	Muntanjärvi	EE	30	<i>Säkitjärvi</i>	J	13
<i>Jaakkima</i>	W	22	Muolaanjärvi	P	14	Särkilahti	O	23
<i>Johannes</i>	M	13	Muurikkalanjärvi	H	14	<i>Taipalsaari</i>	I	19
Joutseno	L	18	Muurila	N	11	Taskula	J	17
Jukajärvi	N	22	<i>Mäntyharju</i>	B	19	Tolvajärvi	EE	30
Jäkäjärvenjoki	KK	28	Nurmijoki	U	14	Torajärvi	Q	19
Jänisjoki	BB	24	Nurmijärvi	P	21	Torasjoki (Suojärvi)	KK	31
Jänkäsalo	J	19	Näätälä	O	16	Torasjoki (Valkeala)	C	15
Järvijoki	E	13	Paasjärvi	GG	30	Torikka	K	16
<i>Jääski</i>	N	18	Parola	D	17	Tulomajoki	JJ	22
Kaalamo	Y	26	Paterjärvi	Q	12	Tulomajärvi	KK	23
Kaitajärvi	KK	33	Patrusjärvi	K	14	Unusjärvi	LL	31
Kannusjärvi	E	13	<i>Perkjärvi</i>	Q	13	Urpala	H	13
Karelijärvi	CC	31	<i>Pitkäranta</i>	EE	22	Urpalanjoki	H	15
<i>Kaukola</i>	U	18	Punnusjärvi	S	13	Utti	C	14
Kekojoki	AA	28	<i>Pyhtää</i>	A	11	Uuksalo	FF	21
<i>Kerimäki</i>	N	25	<i>Pyhäjärvi</i>	W	16	Uuksujoki	FF	25
Kiero	L	17	Pyhäjärvi (Suojärvi)	KK	28	Uuksujärvi	CC	27
Kilpiänsaari	J	19	<i>Pälkjärvi</i>	Z	27	<i>Uukuniemi</i>	U	25
Kirkkojoki	GG	21	Raivola	S	10	<i>Uusikirkko</i>	Q	12
Kirkkojärvi (Muolaa)	R	14	Rajajoki (Kitee)	W	26	Uusikylä	FF	21
<i>Kirvu</i>	P	19	Rajajoki	U	10	Vaaksanjärvi	GG	32
<i>Kivennapa</i>	S	12	Rasila	N	20	<i>Valkeala</i>	B	15
Kivijärvi (Luumäki)	F	17	<i>Rautu</i>	X	3	<i>Valkjärvi</i>	T	13
Koirinoja	DD	23	Ristijärvi (Uukuniemi)	W	25	Valkjärvi	U	13
<i>Koivisto</i>	M	12	Ristijärvi (Sortavala)	AA	25	Vammeljärvi	Q	10
Konnitsa	U	16	Rokkalanjoki	N	13	Vammelsuu	S	10
Korlee	Z	13	Rudajoki	GG	29	Vaskelanjoki	Z	13
Korpilahti (Antrea)	R	17	<i>Ruokolahti</i>	N	20	Vegarusjoki	FF	28
Korpilahti (Mäntyharju)	B	19	<i>Ruskeala</i>	Y	26	Vegarusjärvi	HH	31
Korpiselkä	BB	30	Ruskealanjoki	Z	26	Veiksjärvi	DD	30
Koskijoki	K	17	<i>Räisälä</i>	T	17	Viiala	B	13
Kuhkaa	X	21	Rättijärvi	L	17	<i>Viipuri</i>	M	15
Kukasjoki	D	19	Saarijoki (Suistamonjoki)	CC	25	Virmutjoki	N	21
<i>Kuolemajärvi</i>	O	13	Saarijärvi (Suistamo)	DD	26	<i>Virolahti</i>	F	12
<i>Kurkijoki</i>	T	20	Saarijärvi (Valkjärvi)	T	14	Ylivesi	N	16
Kuunjoki	Q	20	Sairala	P	18	Yläjärvi (Pyhäjärvi)	X	16
Kuusaa	R	14	Sajajoki	BB	28	Yläjärvi (Suistamo)	FF	31
Kyläniemi	J	20	<i>Sakkola</i>	X	15	Ägläjärvi	FF	30
<i>Kymi</i>	D	11	<i>Salmi</i>	GG	20	Äitsaari	M	20
<i>Käkisalmi</i>	X	18	Salojärvi	JJ	29	Äyräpäänjärvi	Q	11

Taulukko 1. Laivojen ja muiden alusten rakentamiseen kelvolliset metsät Viipurin kuvernementissä vuonna 1756 (Генеральный атлас ... 1782). Kohdenumerot viittaavat kuvassa 1 esitettyihin laivanrakennusmetsiin.

N:o	Metsän sijainti, tilanomistaja tai muu asujamisto	Pituus, sylvä	Paksuus, tuumaa	Mäntyjä, kpl	Kuusia, kpl
Viipurin kihlakunta					
1	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Ruseljan (?) järvestä jokivartta ylös Näättälän kylässä. Kerajoelta (Kiero) ylös Kärkjärven ja Juustilan jokia kruununtalonpoikien metsälohkoilla. Kotijärven rannalla Hanhijokea ja Ykspäänjokea pitkin ja Kyminkartanon provinssin rajalla, <u>leimattu.</u>	2–3,5 5–6,5 2,5–5 4–6,5 2,5–5 8–10	6–8 11–14 7–11 11–14 7–11 16–18	25000 15000 26250 16875 12500 47	25000 15000 15625
2	Siestarjoen tehtaille kuuluvilla metsälohkoilla Rokkalanjoen (Kosenjoki) varrella.	2,5–4	7–11	102375	
3	Siestarjoen tehtaille kuuluvilla metsälohkoilla Rautasen (?) kylässä ja metsämailla lähellä Koiviston kirkkoa Itämeren rannalla.	2,5–4 2,5–4	7–9 7–9	19875 33500	
4	Siestarjoen tehtaille kuuluvilla Muurilan kylän talonpoikien metsälohkoilla Kipenolanjoen varrella. Metsäpalstoilla Kuolemajärven, Kuujärven, ja Penojärven (?) rannalla.	4,5–6 3–5 2–4	11–14 11–13 7–11	21600 2550 34200	5400
5	Siestarjoen tehtaiden talonpojille kuuluvilla metsäpalstoilla Makulan kylässä ja muissa kylissä jokien ja Kaukjärven rannoilla ja Halolanjärven, Halilanjärven, Kuujärven ja Paterjärven (Kirkkojärvi) rannoilla, <u>leimattu.</u> Metsälohkoilla Vammeljärveltä Suulajoen vasemmalla rannalla ja Inojärven ja Ylisjärven rannoilla, <u>leimattu.</u> Inon kylän luona Mustajoen (Vammeljoki) suusta ylös vasemmalla puolella Vammeljärvelle saakka ja Inojoen rannoilla, <u>tammia.</u> Mustajoen suusta ylös oikealla puolella ja pitkin Kubilan ja Vammelsuon kirkkopitäjän rajaa Suulajärvelle asti. Lintulanjoen oikealla puolella lehtikuusimetsä, määriä ei ilmoitettu.	3–6 2–4 4–8 2–6 3–5,5 2–4 1–1,5 3–5 2–4	11–14 7–11 11–14 7–11 11–13 8–11 2–6 11–14 7–11	420000 436800 628 504000 840000 870 1450 8750 tammia 34375 41875	84000 94500 196000 341600 2500 14000 60 34375 41875
6	Ylihovimarsalkka Šipelevin Raivolan kylän metsälohkoilla, jotka kuuluvat Siestarjoen tehtaille. Lintulanjoen varressa metsäpalstoilla, jotka eivät kuulu tälle tehtaalle.	4–6 2–4 2,5–4	11–13 7–11 6–10	40000 120000 24000	40000 120000 52500
7	Kreivi Pjotr Ivanovitš Šuvalovin ja Ivan Grigorjevitš Tšernyševin metsälohkoilla Lipolan kylässä Valkjärvenjoen (Soijanoja) varrella. Samalla metsälohkolla Vaalimon kylästä Vuoksea ylös vasemmalla puolella Laavolan kylään ja Nurmijoen varrella. Kreivi P.I. Šuvalovin metsäpalstoilla Päiväkiven kylästä Uuteenkylään.	2–3,5 4–6,5 2,5–4 4–6,5 2,5–4	6–8 11–14 7–11 11–14 7–11	34500 459000 207000 82800 32400	
8	Saman Šuvalovin talonpoikien metsälohkoilla Kirkkojärven rannalla ja Kuusaanjoen (Kannilanjoen) varrella. Saman Šuvalovin metsälohkoilla Vuoksen vasemmalta rannalta ja lahden oikealla puolella Vuoksesta lähtien ja Kämäräjärven rannoilla, <u>leimattu.</u>	4–6,5 2,5–4 4–7 2,5–4	11–13 7–11 11–14 7–11	30800 12100 268800 117600 557	4400 7700

N:o	Metsän sijainti, tilanomistaja tai muu asujamisto	Pituus, sylvä	Paksuus, tuumaa	Mäntyjä, kpl	Kuusia, kpl
8	Samassa Muolaan kirkkopitäjässä P.G. Tšernyševin talonpoikien metsälohkoilla Iolan kylässä pitkin Uudenkirkon kirkkopitäjän rajaa ja Muolaanjärven ja Peronjoen rannoilla, <u>ohuuta</u> , <u>leimattu</u> .	4–7	11–14	212625 126000	
	Muolaan kirkkopitäjän metsälohkoilla Peronjoen molemmilla puolilla.	4–6 2,5–4	11–14 7–11	886 82000 30000	
	9 Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Kyminkartanon provinssin rajalla ja Viipurin kirkkopitäjän rajalla Vuoksen virtaa ylös vasemmalla puolella.	4–6	11–14	90000 71250	75000 18750
	Vuoksen toisella puolella pitkin Kyminkartanon provinssin rajaa. Saman kirkkopitäjän metsälohkoilla Sintolan kylästä alas Vuoksea vasemmalla puolella.	3,5–5 4–6,5	11–14 11–15	107325 70875 59200 44000	
Saman kirkkopitäjän ja Kaskiselän kylän metsälohkoilla.	4–7	11–15	231000 136500		
Käkisalmen kihlakunta					
10	Kreivi Pjotr Devierin ja kenraali-adjutantti Jakovlevin talonpoikien metsälohkoilla Korleen kylässä ja Sirkiänsaaren kylän metsälohkoilla Pähkinälinnan kihlakunnan rajalla.	4–6 2,5–4 4–6,5	11–14 7–11 11–13	5000 30750 6750 27375	
	Viipurin kihlakunnan rajalla.	2–4	6–10	27600	18000
	11 Kruununtalonpoikien metsäpalstoilla Raudun kirkkopitäjän rajalla.	4–6,5	11–13	28000 43000	
Metsälohkoilla Laatokan rannalla.	4–5,5	11–13	50400 29400		
Pyhäjärven kirkkopitäjän metsälohkoilla Laatokan rannalla. Valkjärvenjoen varrella Valkjärven kylässä.	2–4	6–10 11–14	37500 47000 18000		
Saman kirkkopitäjän metsälohkoilla Vuoksen lahden toisella puolella, Kiviniemen koski.	4,5–6,5	11–14	30000 12000		
12	Ruhtinas Nikita Trubetskin ja kreivi Pjotr Satykovin Yläjärven kylän talonpoikien metsälohkoilla.	4–7,5	11–14	22500 18750	
	Yläjärven molemmilla rannoilla ja Laatokan rannalla.	2–4	6–10	30600	30600
13	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Vuoksen rannalla ja Sakkolan ja Pyhäjärven kirkkopitäjien rajalla.	4–7	11–15	29000	25000
	Samoilla metsälohkoilla Vuoksen toisella rannalla ja Sakkolan kirkkopitäjän rajalla.	4–7	11–14	33750	16200
	Salosaaren kylän metsälohkoilla, jotka sijaitsevat Vuoksen suuntaan.	4–6	11–14	25000	5000
	Salosaari Vuoksen rannalla ja Pyhäjärven kirkkopitäjän rajalla.			12500	4000
	Metsälohkoilla Porkitonjoen (?) rannalla.	4–6,5 2,5–4	11–14 7–11	8600 8200	
	Saman Kaukolan kappelin Pitkätjärven rannalla.	2–5	6–11	32400	
	Juoksemajoen varrella.	4–6,5	11–14	31000 20000	
	Torajärven kylän metsälohkoilla Torajärven rannalla.	4–6	11–14	16250 8000	
14	Käkisalmen varuskunnan majurin paroni von Schottin (?) ja kenraali Heninin talonpoikien metsälohkoilla Porkiton (?) ja Kokkolan joilla, Hiitolan kylä.	3–5	11–15	135000	
	Samalla metsämaalla Kurkijoan ja Laatokan rannoilla ja kaikkialla pogostassa.	2–4	7–10	360000	

N:o	Metsän sijainti, tilanomistaja tai muu asujamisto	Pituus, syltä	Paksuus, tuumaa	Mäntyjä, kpl	Kuusia, kpl
15	Kreivi Mikhaail Larionovitš Vorontsovin talonpoikien metsälohkoilla Kurkijoen, Soskuanjoen ja Kokkolanjoen varsilla.	3–5	6–10	127500	45000
16	Saman Vorontsovin talonpoikien metsälohkoilla Miklinjoen molemmilla puolilla.	2–4	6–10	94500	94500
17	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Jaakkiman ja Sortavalan pogostojen rajalla.	4–6	11–14	75000	
	Metsälohkoilla Rajajoen (Kiteenjoen sivuhaara) molemmilla puolilla.	4–6	11–13	103125 15000 50000	
18	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Kiteenjoen, Helylänjoen (Tohmajoki) ja Ruskealanjoen rannoilla.	4–5	11–13	50000 76000	156000 400000
19	Aleksanteri Nevskin luostarin talonpoikien metsälohkoilla Laatokan rannalla ja siihen laskevien jokien – Saavainjoki, Kiteenjoki, Helylänjoki (Tohmajoki), Ristijärvenjoki ja Jänisjoki – Jaakkiman ja Uukuniemen pogostojen rajalta Impilahden pogostan rajalle.	2,5–5	7–11	216000	216000
20	Aleksanteri Nevskin luostarin talonpoikien metsälohkoilla Sumerian kylältä Sumerianjokea ylös Suistamon pogostan rajalle.	3–6	7–12	100800	100800
	Samoilla talonpoikien metsälohkoilla Sumerian kylästä pitkin Laatokan rantaa.	2–4	7–12	4950	99000
	Samoilla metsälohkoilla Kitelän kylästä Syskyänjokea ja Koirinojaa ylös.	5–8	10–13	675000	
21	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Jänisjärven rannoilla sekä Jänisjoen ja Sarkajoen varsilla.	2–4	7–12	180000	
	Jänisjärven toisella puolella sekä Soanjoen ja Kekojoen varsilla.	5–7	11–15	1100000 950000	1100000 950000
22	Aleksanteri Nevskin luostarin talonpoikien metsälohkoilla Jänisjärven ja Suistamonjärven rannoilla ja Sarkajoen, Kuikkajoen, Uuksujoen ja muiden jokien ja järvien rannoilla Suistamon ja Saran kylissä.	3–5	11–15	300000 350000	300000 350000
	Leski Katarina Stackelbergin talonpoikien metsälohkoilla Laatokan rannalla Ristijoelta Aunuksen kihlakunnan rajalle. Mantsinsaarilla, Uuksalolla ja Puralla, ja Laatokkaan laskevien jokien Uuksujoen, Tulomajoen, Miinalanjoen varsilla, ja pienemmillä joilla Tulomajokea ylös Aunuksen kihlakunnan rajalle.	3–5	11–15	412500 500000	412500 500000
23	Käsnäsenjoen metsälohkoilla ja Suojärven ja Suistamon pogostojen rajalla Käsnäselän kylä.	3–5 3–4,5	11–15	187500	600000
	Saman pogostan Uuksujoen varrella sahamyllyltä ylös joen molemmin puolin Suistamon pogostan rajalle.	3–5 2–3	6–11 7–11	210000 168000 120000	390000 168000 120000
24	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Korpiselänjärven, Karelijärven, Muntanjärven luona ja niistä laskevien jokien varsilla Korpiselän ja Kokkarin kylissä.	2,5–4 3–15	6–11 11–15	498750 418950	498750
	Suojoen vasemmalla puolella ja Jäkäjärvenjoen (Pyhäjoki), Isojärvenjoen varrella ja Suojärven, Salonjärven rannoilla ja tähän järveen laskevien Hanhijoen, Rudajoen (Ruotaus), Paaskujoen ja Vegarusjoen varsilla.	3–5 5–7 3–5	11–13 11–15 6–11	13300 441000 294000	13300 1323000 798000
	Samassa pogostassa metsälohkoilla Torasjokea ylös Kaidan (Kaitajärvi) kylästä Samojarven (Salmijärvi) kylään.			485625 360750	1110000 1012875
25	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Puruveden luona, itäänpäin haminalaisen porvari Wulfertin Moiniemen kartanon suuntaan.	3–5 3–4	11–15 7–11	180000 165000	
26	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Särkilahden järven eteläpuolella, <u>leimattu</u> .	4–6	10–14	290500 262500	

N:o	Metsän sijainti, tilanomistaja tai muu asujamisto	Pituus, syltä	Paksuus, tuumaa	Mäntyjä, kpl	Kuusia, kpl
27	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Jukajärven itäpuolella.	4–6	10–13	7000	52000
				12000	110000
	Jukajärven länsipuolella ja Savonjärven (Savonkaita), Koitin ja muiden järvien rannoilla.	5–8	10–14	154800	
				153000	
	Hauklapin kylän metsälohkoilla Saimaan lahden rannoilla.	4–6	10–14	33125	55625
	Samoilla metsälohkoilla Äitsalon saarella (Äitsaari).	4–6	11–14	13200	
				13500	
	Saman kirkkopitäjän Sutelan kylän luona, Vuoksen rannoilla ja Saimaan ja Immolanjärven rannoilla.	4–6	10–14	24300	
				18450	
	Rautjärven kappelin samoilla metsälohkoilla Ilmeenjoen varrella ja Käkisalmen kihlakunnan rajan varrella.	4–7	11–14	19575	
		2,5–5		17550	
	Saarajärven kylän luona Saarajärven rannoilla Nurmijoen molemmin puolin.	5–7	10–15	65000	
		3–5	7–11	41875	
Metsälohkoilla, jotka sijaitsevat Kyläjoen (?), Sarkajoen ja Virtumjoen varsilla.		7–16	97500		
	12–13	3750			
28	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Kuunjoen molemmin puolin ja Käkisalmen kihlakunnan rajalla.	3–5	10–15	61500	
				77250	
	Hirsjoella ja Kirvunjärven ja Mertjärven rannoilla.	2,5–4	7–9	259000	90000
	Saman kirkkopitäjän metsälohkolla Vuoksen varrella Käkisalmen kihlakunnan rajalta Ruokolahden kirkkopitäjän rajalle.	3–5	4–10	29200	
		2–4	7–10	36000	
	Vuoksen vasemmalla puolella Santajärven ja Kuormalahden rannoilla.	4–6,5	10–14	11875	
		2–4	7–10	11875	
	Sonotjärven (?) rannalla ja Käkisalmen kihlakunnan rajan ja Joutsenon kirkkopitäjän rajan välillä.	3,5–6,5	10–13	4700	
	2–5	7–10	6800		
29	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Sakonjoen ja Kuurmajoen varsilla.	4–6	10–13	19250	
		3–4	7–10	23404	
30	Kruununtalonpoikien metsälohkoilla Karhusjärven ja Vahvialanjärven rannoilla, Lautalanjoen ja Vahvialanjoen varsilla Taskulan kylästä Lakon kylään.	5–8	10–14	17625	
		2,5–5	7–10	36375	
	Lapveden niemessä Taipalsaaren kirkkopitäjän rajaa pitkin.	5–8	10–14	2175	
		2,5–5	7–10	2250	
31	Kyläniemen kylän kruununtalonpoikien metsälohkoilla Saimaan rannalla.	3–5	10–14	35400	
		2,5–4	7–10	46200	
	Saman kirkkopitäjän Jänkäsalon saarella (Suuri Jänkäsalo) ja Kilpiänsaarella.	4–6	10–14	8750	
				10400	
	Samassa kirkkopitäjässä Viskarilan kylän luona niemellä Saimaan ja Lapveden välissä.	4–6	10–14	22500	
		2,5–3,5	7–10	40000	
32	Kiesilän kylän luota kruununtalonpoikien metsälohkoilla Kuolimon ja Marevorinjärven (?) rannoilla, Mustajoen (Mustajärvi) ja Kukasjoen varsilla Mäntyharjun pitäjän rajalle saakka.	3,5–5	10–13	107500	
		2–4	7–10	195000	

Kyminkartanon provinssi

32 Lotonajärven (?) ja Kivilahden rannoilla.	2-4	7-10	94000	
33 Kruununtalonpoikien metsälötkoilla Korpiljärven rannalla ja Puhinkoskenjoen varrella Halmeniemen kylässä.	3-6	10-14	138000	
Kallaveden metsälötkoilla.	2-4	7-10	150000	
	3-5	7-11	168750	
34 Parolan kylän kruununtalonpoikien metsälötkoilla		10-14	91200	
Kaisajoen molemmin puolin.	2-4,5	7-10	108000	
Torasjoen molemmin puolin,	3-6	10-14	37000	
<u>leimattu.</u>			83000	
Mustosen ja Hangasjärven rannoilla.	2-4	6-10		42500
Kotajärven rannalla ja Luumäen kirkkopitäjän rajalla.	4-6	10-14	5250	
	2-4	7-10	30125	
Metsälötkoilla ylös jokea oikealla puolella ja Utinjärven (Haukkajärvi) ja Pargulanjärven (Rapojärvi) rannoilla Toikkalan kylässä.	2-4	6-9	48000	48000
Polvenjoen molemmilla puolilla.	5-7,5	10-14	4125	
	2,5-4	7-10	6075	
35 Kruununtalonpoikien ja maakreivi von Stackelbergin Sippolan maatalon metsälötkoilla.	4-6	10-14	95625	
Viialan kylän Sorsajoen varrella Kymijokea ylös oikealta puolelta kaksi virstaa rannalta.	2,5-5	7-10	81000	
Saman kirkkopitäjän ja Haapalan ja Enäjärven kylien Enäjärven ja Haapajärven rannoilla.	4-6	10-14	138000	86000
Järvijoen varrella ja Vehkalahden kirkkopitäjän rajalla,	2-4	7-10	174000	50000
<u>leimattu.</u>			14	
Samassa kirkkopitäjässä Ruotilan kylän luona Summajoen molemmilla puolilla.	2,5-4	6-9	91666	
36 Kruununtalonpoikien metsälötkoilla Kymijoen rannalla.	4-6	10-14	23450	
	3-5	7-10	28000	
37 Kruununtalonpoikien metsälötkoilla Suomenlahden rannalla ja Kymin kirkkopitäjän rajalla.	4-6	10-13	25200	
Samassa kirkkopitäjässä Kymijoen rannalla ja siitä haarautuvien jokien Pyhtäänjoen ja muiden varsilla,	2-4	7-10	44625	
<u>leimattu.</u>	3-7	10-15	22400	
	2-5	7-10	65100	35
38 Kruununtalonpoikien metsälötkoilla Ravijoen varrella ja Ravijärven rannalla molemmin puolin.	4,5-6,5	10-14	43725	
Metsälötkoilla Säkäjärven ja Kotijärven rannoilla ja näihin järviin laskevan Ovnijoen rannalla.	2-5	7-10	65175	
Samassa kirkkopitäjässä metsälötkoilla Viipurin kihlakunnan rajalta	4-6,5	7-14	123750	
Vaalimaanjokea ylös oikealla puolella.	2-4	7-10	210000	
	2-4	7-9	40000	40000
39 Kruununtalonpoikien metsälötkoilla Urpalaanjoen ja Muurikkalanjärven rannoilla Vehkalahden kirkkopitäjän rajalla.	3-6	10-17	37800	
Narvalaanjoen varrella.	2-4	7-10	68850	
	2-3	6-8	71250	21750
Yhteensä			7550729	534050
KAIKKI METSÄT YHTEENSÄ			20078317	12597310

(?) Nimi vaikeasti tulkittavissa.